

Jan Janszoon knipoogt naar het heden

Karim El Guennouni - Jan Janszoon, de blonde Arabier

door [Mariëlla Pichotte](#)

fotografie: Jean van Lingen

25 februari 2009

Het waren allemaal oplichters en verhalenvertellers, de mannen die in de zeventiende eeuw de Europese wateren onveilig maakten. En Karim El Guennouni zou daar perfect tussen passen. Verkleed als zeeman vertelt hij met zichtbaar veel plezier het verhaal van *Jan Janszoon, de blonde Arabier*. De beruchtste Nederlandse piraat in dienst van de Marokkaanse vloot.

Piraten, sultans in verre landen en spannende liefdes blijven altijd tot de verbeelding spreken, het maakt niet uit hoe oud het publiek is. Karim El Guennouni neemt zijn publiek mee naar 1640 wanneer de gevangen genomen zeeman Pieter Smit aan de tand gevoeld wordt over de beruchte vrijbuiters Jan Janszoon van Haarlem, een zeventiende-eeuwse kaper in dienst van de Marokkaanse vloot van Salé, die het tot admiraal bracht. Het deels autobiografisch en deels fantasieverhaal luistert als een sprookje uit 1001 nacht. De zeeman Smit vertelt zijn ondervrager dat Janszoon zijn naam heeft veranderd in Moerad Raïs en tot de islam is bekeerd. Smit heeft ook geen idee waar Janszoon kan zijn en begint het verhaal van de vrijbuiters te vertellen. Hij begint vanaf het moment dat Janszoon besloot om piraat te worden tot aan de laatste keer dat hij hem zag bij de sultan van Marokko. Smit wist zelfs te vertellen dat Jan in het warme Marokko heeft geleerd hoe je een vrouw kan laten genieten van sex waarop de bewaker het meest smerige gezicht trekt dat je maar kan bedenken. De dialogen tussen de zeeman en zijn bewaker zijn niet alleen humoristisch maar ook leerzaam, het is namelijk tussen de regels door dat de bewaker feiten over de wereld leert. Maar eigenlijk wil Smit alleen maar omschepen.

Personages

In de voorstelling passeren verschillende personages de revue zoals de geheimzinnige gevangene, dochter Liesbeth, de sultan, de jood Samuel Palache. Allemaal hebben ze op hun manier te maken met de Marokkaanse én Nederlandse cultuur. Vanaf het eerste moment weet El Guennouni het publiek te boeien met de stemmen van verschillende typetjes. Als lid van het duo De Varkensfabriek speelde El Guennouni al verschillende typetjes in één voorstelling en in zijn solovoorstelling gaat hij daarmee verder. Meerdere typetjes spelen lijkt zijn tweede natuur. Ondanks de verschillende stemmetjes is het geen moment onduidelijk wie hij speelt. Het is voor het publiek wel een uitdaging om alle namen te onthouden.

De theatermaker weet met steeds weer een knipoog het verhaal van Janszoon te linken aan de hedendaagse actualiteit. Janszoon reist naar een ander werelddeel en maakt zich een heel andere cultuur en gewoonten eigen. Tegenwoordig komen er veel mensen uit andere landen naar ons toe maar vertrekken er ook weer velen naar overzeese landen. Ook zij moeten zich aanpassen en zich een andere cultuur zien eigen te maken. Daarnaast ziet hij in het hulpje van Janszoon de eerste Marokkaan in Nederland en volgens de theatermaker is datzelfde hulpje ook de eerste Marokkaanse uitkeringstrekker in Nederland. Wanneer de bemanning lang moet wachten op een uitspraak van de

Nederlandse regering krijgen ze als goedmaker goud mee. De eerste vorm van een uitkering.

Verhalenverteller

Karim El Guennouni is een meesterverhalenverteller. Hij weet zijn publiek als kinderen meteen te boeien met zijn eerste solovoorstelling *Jan Janszoon, de blonde Arabier*. In een uur vertelt de theatermaker het jongensboekverhaal compleet met zeemansliederen en vliegend tapijt. De acteur speelt de voorstelling voor een volwassen publiek maar door zijn rol als verhalenverteller en het onderwerp zou het verhaal van Jan Janszoon ook in een jeugdtheater niet misstaan. De eerste solovoorstelling van Karim El Guennouni is geslaagd. El Guennouni heeft goed aangevoeld dat een uur de perfecte tijd is om een verhaal te vertellen. Na het laatste meezingnummer heb je als publiek het gevoel dat je nog meer wil horen. Altijd stoppen op je hoogtepunt of in dit geval als het publiek nog aan je lippen hangt. El Guennouni bewijst dat hij ook zonder zijn Marokkaanse broeder Mohammed Azaay een leuke avondvullende voorstelling op de planken kan brengen.

